

[Erik Eriksen.]

som en forudsætning for fredens bevarelse, forekommer det mig imidlertid, at den frie verden i højere grad bør lægge vægten også på andre former for samarbejde end de rent militære alliancer. Udviklingen i det mellemste østen og til en vis grad i Sydamerika viser savnet af en sund international politik. Men også i Vesteuropa får man en tydelig fornemmelse af at viljen til solidaritet er utilstrækkelig, når talen er om økonomisk samarbejde.

Jeg skal lidt senere i anden sammenhæng få lejlighed til at sige nogle ord herom med henblik på de europæiske markedsplaner.

Ellers er det jo i øvrigt tanken, at denne debat skal forme sig som et overblik over arbejdet i den forløbne del af folketingsåret. Vi skulle prøve på at vurdere det, der er nået, og så bliver det desværre også nødvendigt at tale om det, der ikke blev nået.

Den højtærede statsministers åbnings-tale i oktober i fjor var jo, som jeg allerede dengang bemærkede, på mange punkter en opremsning af de lovforslag, vi kunne vente. Der blev ikke sagt meget om, hvad lovforslagene ville gå ud på. Det havde måske sin naturlige forklaring; man fik mistanke om, at regeringen ikke selv vidste det, og for at gøre ondt værre på en hel del områder ved den det åbenbart stadig ikke, for lovforslagene er ganske enkelt ikke fremsat endnu. Lad mig i flæng nævne, at vi savner en række af de lovede lovforslag: om forsvaret, om boligforhold, om grundskyld, om sygeforsikring og adskillige andre emner. Det er jo i flere henseender så betydelige sager, at det er berettiget at rejse spørgsmålet om, hvorvidt regeringen i det hele taget er arbejdsdygtig.

Regeringen har jo lige fejret sin 1-årige fødselsdag, og jeg har vist lov at sige, at adskillige af dens medlemmer i årets løb er blevet prydet med ar og skrammer. Der er ingen, der vil modsige mig, når jeg hævder, at retsforbundets ministre så aldeles åbenbart vil befinde sig bedst, når folkettinget ikke er samlet. Og så er det første år endda det letteste at komme igennem.

Se, denne regering består jo af repræsentanter for tre forskellige synspunkter i dansk politik. Socialdemokratiet virker under svindende tilslutning fra vælgerne for

en meget særegen form for velfærdsstat. Enkelte vil endnu måske huske, at det radikale parti slog sig til ridder på et spørgsmål om økonomisk samordning og om, at folkettinget skulle være det sted, hvor så at sige alle anliggender fandt deres afgørelse. Endelig er der så retsforbundet, for hvem grundskyldsspørgsmålet er alfa og omega i bekæmpelsen af alle samfundstende, og som i stærke ord var den beskatende, regulerende og fordelende velfærdsstats modstander. Det er sagt mange gange, at det måtte føles som en unaturlig ting, at disse tre partier dannede regering. Den højtærede statsminister har ved flere lejligheder tilbagevist denne påstand, og set ud fra et socialdemokratisk synspunkt har han utvivlsomt ret; under denne regering er det lykkedes at videreføre væsentlige punkter af den socialdemokratiske politik, medens retsforbundets ministre politisk og sagligt står kompromitterede. Formynderstaternes bånd føles stedse mere snærende for det private erhvervsliv, og dermed er vi kommet virkeliggørelsen af socialdemokratiets politiske målsætning nærmere. Til gengæld har de to små regeringspartier måttet skrinlægge den politik, de tidligere gik ind for. Jeg er fuldt opmærksom på, at den radikale forsvarspolitik udgør en vigtig undtagelse, og den skal jeg vende tilbage til om lidt.

Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, som jo ikke i nogen henseende er nogen ligegyldig person, har i sit blad Jern og Metal udtrykt de synspunkter, jeg gav udtryk for her for et øjeblik siden, således — jeg beder den højtærede formand om tilfaldelse til dette og et par enkelte andre citater —:

„tyngdepunktet i lovgivningen har været angivet af socialdemokraterne, selv om de socialdemokratiske regeringsmedlemmer på enkelte områder har måttet fire på deres principielle stillingtagen.“

Må det være en udenforstående tilladt at spørge om, på hvilke områder der her er tale om at de socialdemokratiske ministre har måttet fire, for selv om det er åbenbart, at det volder store vanskeligheder at udforme de enkelte lovforslag, er det i de endelige resultater svært at se, på hvilke områder de socialdemokratiske ministre har måttet fire. Det er jo ikke min sag, naturligvis, at blande mig i forholdet mellem